

Concept Leerdoelenkaart mondeling gesprekken voeren 10-14

	Groep 5 & 6	Groep 7 & 8 (niveau 1F)	Tussendoelen vmbo	Niveau 2F	Tussendoelen havo/vwo	Niveau 3F
Taak: Wat voor een gesprek wil/moet ik voeren?						
Gespreksonderwerp en partners	Ik voer gesprekken over actuele onderwerpen uit mijn eigen leefwereld met vertrouwde mensen binnen en buiten de school.	Ik voer gesprekken over een onderwerp uit mijn eigen leefwereld. Ik voer gesprekken met bekende mensen en met mensen binnen en buiten de school.	Ik voer gesprekken met bekende en onbekende mensen en met mensen binnen en buiten de school.	Ik voer gesprekken over alledaagse en niet-alledaagse onderwerpen. Ik voer gesprekken over onderwerpen van maatschappelijke aard die aansluiten bij mijn eigen interesse. Ik voer gesprekken met instanties binnen en buiten de school.	Ik neem deel aan gesprekken over verschillende onderwerpen, ook als die wat verder van mij af staan.	Ik neem op effectieve wijze deel aan gesprekken over onderwerpen uit mijn opleiding, of over onderwerpen van maatschappelijke of beroepsmatige aard.
Discussie en overleg	Ik discussieer over de oplossing van een probleem op school of in de buurt. Ik overleg over plannen voor gezamenlijke activiteiten.	Ik kan de hoofdpunten in een overleg of discussie en volgen. Ik kan mijn eigen mening verwoorden en onderbouwen. Ik kan kritisch luisteren naar een mening en daar een reactie op geven.	Ik weet hoe ik een overleg of discussie voer in verschillende situaties.	Ik kan tijdens een discussie of overleg (op beleefde wijze) een probleem verhelderen. Ik kan een overtuiging of mening, instemming of afkeuring uitdrukken en commentaar geven op de visie van anderen.	Ik neem deel aan overleggen en discussies in kleine en grotere groepen.	Ik neem actief deel aan overleggen en discussies in het kader van werk, een project of stage en de evaluatie daarvan.
Informatie uitwisselen	Ik wissel informatie uit bij het uitvoeren van korte opdrachten. Ik bespreek boeken met elkaar.	Ik geef en krijg informatie in gesprekken binnen en buiten school (in een vertrouwde context).	Ik wissel informatie uit bij het maken van een gezamenlijk werkstuk.	Ik verzamel en verwerk informatie via een vraaggesprek met bekenden.	Ik vraag en geef informatie aan instanties of onbekenden.	Ik houd een interview met onbekenden om informatie te verzamelen en te verwerken.
Hoe goed voer ik het gesprek uit?						
Beurten nemen en bijdragen aan samenhang	Ik breid mijn kennis van gespreksregels en de toepassing ervan uit. Ik maak kennis met de verschillende rollen in een gesprek. Ik maak kennis met initiatief nemen in een gesprek.	Ik gebruik passende zinnen om een gesprek te beginnen en te eindigen. Ik houd een gesprek gaande (bijvoorbeeld door de beurt te nemen, oogcontact, instemmend knikken of bevestigen).	Ik wacht op mijn beurt om iets te zeggen. Ik treed op als gespreksleider bij gesprekken en discussies.	Ik gebruik de juiste frase om aan het woord te komen. Ik geef op het juiste moment een reactie die aansluit bij vorige sprekers.	Ik vat samen of paraphraseer wat er gezegd is.	Ik neem op doeltreffende wijze de beurt. Ik gebruik standaardzinnen om tijd te winnen en de beurt te behouden.
Afstemming op doel	Ik maak kennis met de opbouw van verschillende soorten gesprekken om gespreksdoelen te bereiken. Ik leer mij afvragen of het gespreksdoel bereikt is.	Ik herken gespreksdoelen en situaties. In herkenbare situaties (bijvoorbeeld begroeten) gebruik ik vaste routines. Ik geef een uitleg. Ik begrijp een uitleg. Ik geef een instructie. Ik begrijp een instructie.	Ik voer een gesprek om meningen en informatie uit te wisselen, uitleg te geven, instructie te geven en te volgen of om iemand te overtuigen. Ik stel vragen om aan specifieke informatie te komen, zoals wie-, wat-, waar- en wanneervragen.	Ik maak mijn eigen gespreksdoel duidelijk. Ik kan doelgericht doorvragen om gewenste informatie boven tafel te krijgen.	Ik gebruik de juiste frase om van gespreksdoel te veranderen. Ik wissel open en gesloten vragen af om het doel te bereiken.	Ik kan meerdere doelen in een gesprek hanteren. Ik kan afwijkingen van het doel wel of niet accepteren.
Afstemming op gesprekspartner	Ik word mij bewust van verschil in gesprekspartners. Ik leer eenvoudige beleefdheidsvormen gebruiken. Ik krijg oog voor verschillende taatgebruikssituaties.	Ik kan mijn gesprekspartner meestal volgen. Ik kan mijn inbreng en reacties ondersteunen met non-verbaal gedrag.	Ik kan mijn gesprekspartner meestal volgen, maar geef aan wanneer ik iets niet begrijpt. Ik pas mijn gebaren en gezichtsuitdrukkingen aan aan het gesprek.	Ik herken het gespreksdoel van de andere(n). Ik schat de reacties van anderen in. Ik kan omgaan met het verschil tussen formele en informele situaties. Ik pas mijn taal aan aan mijn gesprekspartner(s).	Ik kan mijn gesprekspartner goed volgen, ook als er een onverwachte wending in het gesprek optreedt. Ik kan non-verbaal contact onderhouden met mijn gesprekspartner.	Ik kan (door)vragen naar meer informatie of naar de bedoeling. Ik reageer adequaat op non-verbale signalen. Ik kies in formele en informele situaties zonder moeite de juiste taalvariant.
woordgebruik en woordenschat	Ik gebruik aan het onderwerp gerelateerde inhouds- en functiewoorden.	Ik beschik over voldoende woorden om te kunnen praten over vertrouwde situaties en onderwerpen, maar zoekt nog regelmatig naar woorden en varieert niet veel in woordgebruik.	Ik gebruik ook abstractere begrippen uit de schooltaal. Ik breng meer variatie aan in mijn woordgebruik. Ik gebruik simpele uitdrukkingen, spreekwoorden en beeldspraak.	Ik beschik over voldoende woorden om te vertellen wat ik wil. Ik kan onbekende woorden omschrijven.	Ik gebruik woorden meestal passend. Ik hanteer ook figuurlijk taalgebruik, zoals uitdrukkingen, spreekwoorden en beeldspraak.	Ik kies adequate en gevarieerde formuleringen en maakt zelden fouten.

	Groep 5 & 6	Groep 7 & 8 (niveau 1F)	Tussendoelen vmbo	Niveau 2F	Tussendoelen havo/vwo	Niveau 3F
Vloeiendheid, verstaanbaarheid en grammaticale beheersing	Ik leg de juiste klemtoon bij nieuwe woorden. Ik pas regels voor woordaccent toe bij samengestelde woorden.	Ik spreek verstaanbaar voor onbekenden, maar maakt soms nog fouten met articulatie en intonatie. Ik leer fouten bewust corrigeren. Ik gebruik eenvoudige zinsconstructies redelijk correct.	Ik hanteer een afwisselende intonatie. Ik hanteer een passend volume en tempo. Ik gebruik enkelvoudige en samengestelde zinnen correct.	Ik ben duidelijk verstaanbaar, met af en toe een hapering of een verkeerde uitspraak. Ik herstel eventuele fouten of versprekingen.	Ik spreek vloeiend en verstaanbaar, zonder storende pauzes.	Ik hanteer consequent een hoge mate van grammaticale correctheid.